Незнаний шлях тривалістю в життя

Життєві виднокола Ігоря Жилінського

Невелика кімната, в якій зустрілися з героєм нашої розповіді, була вмілою рукою господаря облаштована під кабінет. Перше, що впадало в око — чимала скарбниця різноманітних книг, акуратно складені стоси аркушів на робочому столі та невід'ємне відчуття затишку. Недаремно ж кажуть, що речі, як і звички людини, можуть багато розповісти про її характер, її світ. А для цього принаймні необхідно познайомитися ближче.

Ігор Жилінський — людина неординарна. Його інтелігентність та щиросердність різко відрізняються від загалу, а бесіда ніколи не обмежується буденним та відстороненим "Доброго дня" або "Як справи?". Поряд з ним не почуваєшся самотнім відголосом людства з власними проблемами, які нікого не цікавлять.

Історія родини Жилінських сягає глибоким корінням в литовську землю. З тих пір сплило багато часу, допоки у 1929 році на вулиці Адама Міцкевича, 75, народився хлопчик, якого назвали Ігорем. Всього в сім'ї художника Федора Давидовича Жилінського було троє синів: Ігор, Мефодій та Анатолій. Батько змалку привчав дітей до мистецтва. У майбутньому цей вплив безповоротньо змінив долі двох братів.

У 1936 році маленький Ігор Жилінський пішов до школи. Початкова польська школа мала всього чотири класи, тому після її закінчення хлопчик вступає до Рівненської гуманітарної гімназії. Там він провчився всього рік, коли почалася Друга світова війна. У захопленому німецькими військами місті окупанти почували себе господарями, вводили власні правила. Так було і того дня, коли під час уроку до гімназійного класу увійшли німецькі офіцери і за однією командою вивезли усіх дітей на роботу до Німеччини. За щасливим випадком, серед тих учнів Ігоря Жилінського не було. Напередодні хлопчик захворів і батьки залишили його вдома. Як з'ясувалося потім, так врятувались іще кілька дітей.

Після війни, закінчивши школу, юнак за наполяганням батька від'їжджає до Львова на навчання в художньо-ремісничому училищі. У 1949 році він здобуває спеціальність, щоправда далеко не мистецьку, і повертається до рідного міста фельдшером. Одразу ж влаштовується на роботу у Рівненській ветлікарні, а через чотири місяці на нього вже чекає солдатська служба. В армії новачок потрапив до підмосковського будівельного батальйону. День за днем проходили дні служби, одна пора року змінювала іншу. Наближалася 33-тя річниця Жовтневої революції, з цієї нагоди на Красній площі у Москві планувався великий парад. Щоб створити вражаючий ефект від кількості війська, армійське керівництво відбирало солдатів. З будівельного батальйону до столиці відбули 250 чоловік. Серед тих, хто мав крокувати перед самим Сталіном, був і двадцятирічний Жилінський. Новоприбулих добре нагодували, зодягнули у чисту, щоправда на декілька рангів вищу форму з медалями і розташували в "ньюбараках" з усіма зручностями. Репетиції параду проводилися вночі, вдень юнаки відсипалися. Готувалися до свята, як тоді було прийнято, з величезною відповідальністю і надмірним піднесенням. Коли ж марш закінчився, частина солдатів повернулася до своєї служби, а решта залишилася у військовій комендатурі Москви. Тепер, патрулюючи вулицями міста-героя, Ігор Жилінський відчував, що йому нарешті випав унікальний шанс. Нестримне бажання побачити на столичних сценах відомих кумирів, хоч трішки привідкрити таїну магії театральних лаштунків — зачаровувало юнака. Він досить швидко віднайшов собі товаришів серед тогочасної мистецької молоді і вступив вільним слухачем до театральної студії при Малому театрі імені Щепкіна. Здавалося, тепер захмарні мрії можуть здійснитися. Але життя немов гірська дорога, з новими, досі незнаними поворотами.

Раптове переведення в інше місто стало для молодого Жилінського черговим випробуванням. Після переїзду майже одразу — демобілізація та повернення додому. Прийшов час спробувати власні сили і перевірити свої можливості. Саме живопис і став порятунком для нездійснених прагнень його творчої душі. Це допомагало зосередитися на роздумах і в якійсь мірі він міг втілити свої ідеї та відчуття бодай як художник. І хоча сам пан Ігор досить скромно нині відгукується про власні роботи, у кожній з них помітно нестандартне, особливе сприйняття світу, поетичне бачення природи та краси нашої землі.

Хтозна, як склалося б далі життя Ігоря Жилінського, якби доля не подарувала просто щасливий випадок. Одного дня, якраз напередодні святкування чергової річниці возз'єднання України з Росією, директор Рівненського будинку народної творчості запропонував молодому автору організувати персональну виставку. Серед тих, хто відвідав експозицію, були й актори рівненського театру. Саме вони і вирішили познайомитися з автором картин. Після чого досить швидко головний режисер Рівненського музично-драматичного театру Євген Гринчук представив колективу нового актора.

За п'ятнадцять років, відданих рівненським підмосткам, Ігор Жилінський зіграв вісімдесят сім ролей. Його творчий діапазон охоплює героїв різних планів, епох та характерів. Серед них і Павло Чубань ("Не судилось"), Вурм ("Підступність і кохання"), Шинкар ("Вій"), Ксьонз ("Тарас Бульба"), комсорг Марат ("В добрий час"), капітан Скворцов ("Шельменко-денщик"), Звонарьов ("Порт-Артур"), Степан ("Маруся Богуславка"), генерал Гейдрих ("Коли мертві оживають") і багато інших. Скільки пережито долей, почуття скількох персонажів поєдналися в серці актора, який забував про свої негаразди, хвороби і щовечора виходив на сцену. Перші кроки молодому акторові допомагали робити його партнери, майстри рівненської сцени: Володимир Петрухін, Тетяна Куровська, Анатолій Посохін, Аліса Хількевич, Валентина Буланова, Атталія Гаврюшенко, Оксана Білявська. А потім були прем'єри, зустрічі, пропозиції, виїзди та гастролі. Це були миттєвості радощів та злетів, розчарувань та болю, відвертості та безвихіддя. Саме миттєвості, адже усе наше буття — лише спалах посеред світової безкінечності, лише миттєвість.

І помиляється той, хто вважає: акторська професія — лише успіх та квіти. Адже для актора-творця його робота — як безперервним процес самостворення, самопізнання, самовиховання. Тому невдовзі пан Ігор вступає на навчання до Київського театрального інституту імені І. Карпенка-Карого, на факультет театрознавства. Проте, вже на передостанньому курсі, у 1969 році, Ігор Жилінський залишив театр і влаштувався методистом в обласному Будинку художньої творчості, а ще через рік, коли у Рівному відкрився філіал Київського державного інституту культури імені О. Корнійчука — спробував викладати, чим успішно займається і досі. Його лекції з історії театру відвідують усі студенти. А чого варті його уроки "акторської магії" — уроки гриму!

Невичерпна енергія пана Ігоря постійно шукає нових форм реалізації. Мабуть, тому ось вже чимало років він по крихтах збирає усю інформацію, що так чи інакше пов'язана з історією рівненського театру. І мріє, що цей унікальний матеріал стане першою книгою, яка охопить весь період існування театру у нашому місті, від часів Зафрана і до сьогодні. Як планує автор, публікація складатиметься з п'яти частин. У ній розміститься безліч оригінальних документів, спогадів та фотографій. Отож, залишається побажати одного — нехай мрія здійсниться!

Олена СОКІЛ.
Фото Анатолія МІЗЕРНОГО.